

Asia: VN/6566/2022

Lausuntopyyntö valtiovarainministeriön asetuksessa säädettävistä kunnan taloustietojen toimittamiseen sovellettavista tietosisällöistä ja teknisistä kuvauksista koskien tilikautta 2023

Lausunnonantajan lausunto

1. Lausuntonne kunnan ja kuntayhtymän raportoinnin kokonaisuudesta ja siihen liittyvästä valtiovarainministeriön asetuksesta (liitteet 1 ja 2)

Hyvinvointialueet aloittavat varsinaisen toimintansa vuoden 2023 alusta. Vuonna 2023 hyvinvointialueen taloushallinnon ensisijainen tehtävä tulee olemaan taloushallinnon prosessien, talousjärjestelmien ja rahaliikenteen toimivuuden varmistaminen. Hyvinvointialueiden raportoinnin velvoitteet käynnistämisvuodesta 2023 alkaen luonnoksessa esitetyllä tavalla aiheuttaa näkemyksemme mukaan seuraavaa:

1. raportoinnin määrä lisääntyessä kasvavia kustannuksia henkilöressurssien osalta hyvinvointialueella
2. raportoinnin teknistä toteutusta varten lisää ostopalvelukuluja järjestelmätoimittajalta
3. kuukausikohtaiseen raportointiin siirtyminen aiheuttaa jatkuvan raporttien testaustarpeen
4. raportoinnin laadukkaasta sisällöstä ei vuonna 2023 pystytä kaikilta osin varmistumaan, koska vertailutietoa aiemmasta toiminnasta ei ole.

Jotta aikatauluvelvoitteet pystytään täyttämään, on tärkeä varmistaa myös Valtiokonttorin kyky ottaa vastaan samaan aikaan tuotettavia raporteja sekä testi- että tuotantokantaan sujuvasti ilman käyttökatkoja palvelussa.

Raportointikokonaisuuden aikataulusta esitämme seuraavaa:

1. HHTPA Hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän tilinpäätösarvio (25.1. mennessä edelliseltä vuodelta) toimitusaika 25.1. mennessä, esitämme toimitusajankohdan siirtoa helmikuulle.

Perustelu: Esitettyssä raportointiaikataulussa ei saada laadukasta tietoa, koska tilinpäätösarvion raportointia varten tehtävät jaksotuskirjaukset voivat olla raportointihetkellä ristiriidassa samaan aikaan tehtävien tilinpäätöskirjausten kanssa. Tilinpäätöskirjausten tekoa ei voida tammikuussa keskeyttää raportoinnin vuoksi.

2. HHKNR Hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän kuukausi- ja neljännesvuosiraportointi, HHTNR Hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän toimialakohtainen neljännesvuosiraportointi ja HTPE Hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän tilinpäätösennuste 15.8. mennessä. Esitämme toimitusajankohdan siirtoa 30.8. mennessä.

Perustelu: Niukkojen henkilöressurssien kohdentaminen raportointiin on erityisen haasteellista kesäkaudella.

3. HHYTT Hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän kalenterivuotta koskevat tilinpäätöstietoja täydentävät muut taloustiedot (31.5. mennessä edelliseltä vuodelta), esitämme toimitusajankohdan siirtoa 30.6. mennessä.

Perustelu: Toimielinkäsittely, tilintarkastus ja tilinpäätöksen hyväksyntä aluevaltuustossa vaativat pidemmän toimitusaikataulun kuin nyt esitetty.

4. Raportointisyklin tiivistäminen kasvattaa raportoinnin työmäärää. Esitämme, että raportointia lisätään vaihteittain tulevina vuosina, kun raportoinnissa saadaan myös teknistä automaation tasoa kasvatettua ja hyvinvointialueiden käynnistymisvaiheen haasteet on ohitettu.

THL:n Sairaaloiden tuottavuus -kyselyn taloustietojen sisällyttämisestä raportointiin toteamme seuraavaa:

Automaattisen raportoinnin lisääminen on kannatettava asia. Tällä hetkellä kuitenkin THL tuottavuuskyselyn mukaisia kustannustietoja ei saada suoraan kirjapidosta, vaan se vaatii erillistä sisäistä laskentaa. Tähän ei vielä vuoden 2023 tietojen osalta todennäköisesti päästä automaattisesti.

2. Lausuntonne kunnan ja kuntayhtymän palveluluokituksista ja siihen esitetystä muutoksista (liite 4)

Palveluluokituksista vuodesta 2023 alkaen toteamme seuraavaa:

1. Samanaikainen palveluluokituksen ja organisaatioriippumattomien palvelujen raportointi aiheuttaa lisätyötä, raportoinnit kannattaisi yhdistää.

2. Palveluluokitus ei ole yhtenäinen, vaan luokituksessa on kustannuksiltaan hyvin pieniksi jääviä luokkia esim. 2906 sosiaali- ja potilasasiamiespalvelut, toisaalta myös suuria esim. 2612 Somaattinen erikoissairaanhoito. Onko tarkoituksenmukaista perustaa/ylläpitää erittäin pieniä luokkia kustannusten raportoimiseksi.

3. Palveluluokkien määrää on lisätty vuodesta 2022, kun monia palveluluokkia on jaettu aiempaa useampiin palveluluokkiin. Nämä muutokset aiheuttavat lisätyötä ja kustannuksia.

4. Palveluluokituksen mukaisen raportoinnin seurattavuuden ja jatkuvuuden vuoksi luokitusta ei kannattaisi muuttaa, vaan pyrkiä pitämään se useampia vuosia samana.

3. Lausuntonne eri raportointikokonaisuuksien tietosisältöihin esitetyistä muutoksista ja uusista tietosisällöistä (liitteet 3, 5 ja 6 sekä taulukkomallit)

Raportoinnin kokonaiskuva on selkeä. Haluamme kuitenkin kiinnittää muutamaan kohtaan huomiota:

1. Automatisaation toteuttamiseksi ei raporttipohjilla pitäisi olla manuaalisesti täytettäviä kohtia, joiden tiedot eivät ole saatavilla suoraan kirjanpituodasta. Manuaalisesti täytettävät tiedot olisi hyvä eriyttää omiksi raportoinneikseen.

2. HKLMY Hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän kilpailutilanteessa markkinoilla tapahtuva taloudellinen toiminta. Automaattinen raportointi tämän osalta vuodesta 2023 alkaen on haastavaa. Tarvitaan myös selkeä yksiselitteinen ohjeistus, mitä tässä on tarkoitus raportoida.

4. Lausuntonne teknisiin määritteisiin ja pakollisuuksiin esitetyistä muutoksista (liite 3 sekä taulukkomallit)

Ei lausuttavaa.

Lindberg Jukka

Kanta-Hämeen hyvinvointialue - Muut valmistelijat: Valtteri Niemi, Terhi Pohjavirta ja Petrus Kukkonen